

توسط انجمن مدیریت ایران برگزار شد:

برگزاری ششمین کنفرانس بین‌المللی مدیریت دانشی با رویکرد سرمایه دانشی

ششمین کنفرانس بین‌المللی مدیریت دانشی (KMFD) با رویکرد سرمایه دانشی توسط انجمن مدیریت ایران و با همکاری دانشگاه خاتم برگزار شد.

به گزارش سایت خبری پرسون، این رویداد در تاریخ ۱۹ مهرماه ۱۴۰۲ با حضور رئیس انجمن مدیریت ایران، جمعی از استادان، فرهیختگان و پژوهشگران حوزه مدیریت دانشی با اهداف توسعه و اعتلای سرمایه انسانی سازمان، بهبود بهره‌وری سرمایه انسانی از طریق کسب تجارب برتر و تعمیق کارکردهای سرمایه دانشی در اقتصاد دانش‌بنیان، در محل دانشگاه خاتم برگزار شد.

در این رویداد رئیس انجمن مدیریت ایران به بیان مطالبی با محوریت نقش سرمایه دانشی در توسعه اقتصاد دانش‌بنیان پرداخت. دکتر قاسمی در ابتدا مفهوم اقتصاد دانش‌بنیان را موردبررسی قرار داد و این اقتصاد را وابسته به سرمایه انسانی و دارایی‌های نامشهود برشمرد.

وی در این خصوص گفت: گسترش سریع دانش و اتکای فزاینده به رایانه‌ها و تجزیه و تحلیل کلان‌داده‌ها و خودکارسازی، اقتصاد جهان توسعه‌یافته را به اقتصادی تغییر داده که بیشتر به سرمایه فکری و مهارت‌ها وابسته است و به فرایند تولید وابستگی کمتری دارد.

وی افزود: مجموعه مهارت‌هایی که شامل تجزیه و تحلیل داده‌ها، خلق و کار با مدل‌های مالی و توانایی نوآوری می‌شود، در اقتصاد روز بسیار موردتوجه است. برخلاف گذشته که اقتصاد به «شغل‌های با مهارت کم» وابسته و عمدتاً شامل تولید کالاهای فیزیکی بود، اقتصاد روز بیشتر صنایع، شامل صنایع خدماتی و شغل‌هایی است که نیاز به تفکر و تجزیه و تحلیل داده‌ها دارند.

رئیس دانشگاه خاتم در ادامه به تعاریف بیان‌شده توسط شورای اجتماعی و تحقیقات اقتصادی انگلیس اشاره کرد و گفت: موفقیت اقتصادی به‌طور فزاینده‌ای مبتنی بر استفاده مؤثر از دارایی‌های نامشهود مانند: دانش، مهارت‌ها و ظرفیت نوآرانه (به‌عنوان منبع کلیدی برای مزیت رقابتی) است. اصطلاح «اقتصاد دانش‌بنیان» برای توصیف این ساختار اقتصادی نوظهور استفاده می‌شود. اقتصاد دانش‌بنیان نیز، روندها در اقتصادهای پیشرفته (به‌سمت وابستگی بیشتر به دانش)، اطلاعات و سطوح مهارت بالا و همچنین نیاز روزافزون برای دسترسی سریع به موارد مطرح‌شده توسط کسب‌وکارها و بخش عمومی را توصیف می‌کند.

رئیس انجمن مدیریت ایران ضمن اشاره به الزام‌های اقتصاد دانش‌بنیان افزود: اقتصاد دانش‌بنیان هم از نوآوری، تحقیقات و پیشرفت سریع فناوریانه حمایت می‌کند و هم توسط آن‌ها تحریک و برانگیخته می‌شود. بنابراین در این نوع اقتصاد از تحقیقات شروع می‌کنیم. ویژگی‌های اقتصاد دانش‌بنیان شامل این موارد است: دانش به‌عنوان عامل تولید، جهانی‌شدن و فراتر از مرزهای جغرافیایی، جنگ استعدادها، ظهور سبک مدیریتی جدید و افزایش تعامل و نوآوری باز.

مدیرعامل بانک پاسارگاد در خصوص گذر از اقتصاد سنتی به‌سوی اقتصاد دانش‌بنیان توضیحاتی مطرح و بر اهمیت سرمایه دانشی تأکید کرد. وی در ادامه افزود: در خصوص مدیریت اقتصاد دانش‌بنیان، مبحث فرایند منصفانه شامل: مشارکت و تعامل سرمایه‌های انسانی، توضیح و شفاف‌سازی تصمیم‌ها و وضوح در انتظارات از سرمایه انسانی می‌شود.

دکتر قاسمی با بیان اینکه در کشورهای توسعه‌یافته تمرکز به‌سمت منابع انسانی معطوف شده است، به مقایسه وظایف، نقش‌ها و مسئولیت‌های مدیریت سنتی و مدیریت اقتصاد دانش‌بنیان پرداخت و بر لزوم توجه به مشارکت و تعامل سرمایه انسانی، توضیح و شفاف‌سازی تصمیم‌ها و وضوح در انتظارات از سرمایه انسانی به‌عنوان سه عامل اساسی در مدیریت اقتصاد دانش‌بنیان تأکید و این موارد را تشریح کرد.

وی در ادامه، ارتباط اقتصاد دانش‌بنیان با اقتصاد دیجیتال را موردبررسی قرار داد و در این خصوص افزود: در قسمت اقتصاد دانش‌بنیان، آموزش صحیح، نظام توسعه مهارت‌ها، زیرساخت قوی فناوری اطلاعات و فرهنگ نوآوری پویا وجود دارد و در قسمت اقتصاد دیجیتال: اینترنت اشیا، هوش مصنوعی و افزایش همکاری در سکوی اشتراکی برهم‌زننده کسب‌وکارها مطرح می‌شوند.

مدیرعامل بانک پاسارگاد در ادامه اثر اقتصاد دانش‌بنیان و اقتصاد دیجیتال بر مشاغل را موردبررسی قرار داد و خودکارشدن فرایندها (که این فرصت را به افراد می‌دهد تا کارهای با ارزش‌تری را که مبتنی بر خلاقیت است انجام دهند)، به‌وجودآمدن شغل‌های جدید با توجه به ظهور فناوری‌های نوین و گسترش شغل‌های مبتنی بر سکوی (پلتفرم‌های) دیجیتال، ترکیب‌شدن کار و مهارت و دوقطبی‌شدن بازار کار را از جمله این اثرات مطرح کرد.

رئیس دانشگاه خاتم در ادامه تعریف سرمایه دانشی (سرمایه فکری) را از نگاه چند مؤسسه (OECD، Gartner، APICC، CFI) مطرح و ساختار سرمایه دانشی را شامل سرمایه اجتماعی، سرمایه ارتباطی، سرمایه انسانی و سرمایه ساختاری بیان کرد و به‌تشریح این ساختار پرداخت.

دکتر قاسمی در ادامه رابطه میان مؤلفه‌های سرمایه دانشی را این‌گونه تشریح کرد و گفت: سرمایه انسانی، شرکای تجاری، سازوکارها و مشتریان حالتی گردشی ایجاد کرده‌اند. سرمایه انسانی منبع تفکری است که ایده‌هایی برای پیشرفت خلق می‌کند و منجر به بهبود مستمر می‌شود، سازوکار ثبت و اشتراک‌گذاری ایده‌ها در قالب دستورالعمل‌ها، فرمول‌ها و فرایندها ایجاد می‌شوند. در بخش مشتریان باید توجه داشت ارزش تنها در صورتی ایجاد می‌شود که یک مشتری مشتاق، برای ایده‌ها وجود داشته باشد. نیازهای مشتری می‌تواند الهام‌بخش نوآوری‌های آینده باشد. شرکا هم می‌توانند

تأمین‌کنندگان، توزیع‌کنندگان و ارائه‌دهندگان خدمات باشند و سازمان می‌تواند وظایف غیراصلی را به شرکا برون‌سپاری کند. وی در ادامه هفت اصل راهنما برای تغییر نحوه ارزش‌گذاری سرمایه انسانی را مطرح و استفاده از "سود" برای حرکت به سمت "هدف"، بهره‌مندی از "سیاست شرکت" برای حرکت به سمت "مسئولیت اجتماعی"، "مستقل‌بودن" (سازمان به‌عنوان یک نهاد مستقل) برای حرکت به سمت "زیست بوم" که سازمان به‌عنوان بخش جدایی‌ناپذیر از جامعه تعریف شود، از "سرمایه انسانی و مشاغل" برای حرکت به سمت "سرمایه انسانی، کار و مهارت"، حرکت از دیدگاه "سرمایه انسانی به‌عنوان هزینه" به سمت "سرمایه انسانی به‌عنوان یک دارایی"، با تمرکز بر عملکرد مالی گذشته "معیارهای مالی رو به عقب" به سمت "معیارهای ارزش رو به جلو" حرکت کند و در آخر تغییر نگاه "کوتاه‌مدت" به دیدگاه "بلندمدت و نسلی" را به‌عنوان این هفت اصل راهنما برای تغییر نحوه ارزش‌گذاری سرمایه انسانی بیان کرد.

رئیس انجمن مدیریت ایران راهکار افزایش ارزش سرمایه انسانی را این‌گونه مطرح کرد که باید این سرمایه به‌طور مستمر آموزش ببیند و در حال مهارت‌افزایی باشد، ظرفیت سرمایه انسانی کنترل و هدایت شود، فرصت‌هایی ایجاد شود که افراد بتوانند از یکدیگر بیاموزند و همچنین محیط سازمان برای تحقق همه موارد فوق مساعد باشد.

دکتر قاسمی درمورد مهارت‌های موردنیاز اقتصاد دانش‌بنیان و دیجیتالی گفت: وقتی از سرمایه دانشی صحبت می‌کنیم، باید به اطلاعات و سرمایه نوآورانه توجه داشته باشیم. سرمایه دانشی باعث می‌شود بهره‌وری در اقتصاد بالا برود و این بهره‌وری به‌نوبه خود رشد اقتصادی را به‌شدت تحریک کند. نوآوری‌ها و پیشرفت‌های تکنولوژیک بخشی از سرمایه دانشی محسوب می‌شوند. درواقع این مهارت و دانش می‌تواند ما را به مرز تکنولوژی‌های دنیا و فرایندهای پیشرفته دنیا منتقل کند و به سمت محصولات جدید و همچنین تقویت رقابت بین فعالیتهای مختلف سوق دهد و نهایتاً منجر به رشد در بخش‌های مختلف اقتصادی شود.

وی افزود: ما باید خودمان را به مرز رقابت‌ها برسانیم و با نفرات برتر اقتصاد دنیا رقابت کنیم، نه کشورهای همسایه. غایت توانمندی سرمایه انسانی ایرانی، رقابت با همسایه‌ها نیست، بلکه رقابت با پیشرفته‌ترین جوامع بشری است. در جاهایی درس خوانده‌ام همیشه ایرانی‌ها به‌لحاظ استعداد سرآمد بوده‌اند. آنتروپولوژی (انسان‌شناسی) می‌تواند به‌دلیل سرمایه دانشی در خلق استارت‌آپ‌ها سرعت پیدا کند. سرمایه‌گذار خارجی وقتی ببیند سرمایه انسانی دانشمندی در یک کشور وجود دارد بیشتر جذب سرمایه‌گذاری در آن کشور می‌شود؛ چون در آن‌جا بهره‌وری، بالا و قیمت تمام‌شده، پایین است. می‌تواند سود بیشتر و امیدواری بیشتری به باروری سرمایه‌اش داشته باشد. همچنین وقتی شما سرمایه انسانی دانشمند داشته باشید، مقاومت و توانایی بیشتری تحت عنوان Resilience دارید. کیفیت توسعه‌یافته زندگی و توسعه پایدار، با داشتن سرمایه دانشی، بسیار بهتر حاصل می‌شود. هر جامعه‌ای که سرمایه دانشی بالاتری داشته باشد، توانمندی بیشتری دارد.

رئیس دانشگاه خاتم در ادامه گفت: بحث تجزیه و تحلیل اطلاعات موضوع مهمی است؛ خدا را شکر دانشگاه خاتم توانست اولین دانشگاهی باشد که مجوز رشته مهندسی داده (Data Engineering) را در تحصیلات تکمیلی از وزات علوم بگیرد. به‌دلیل اینکه ما موفق شدیم فرزندان نخبه خودمان را از کشورهای دیگر برگردانیم. با بازگرداندن و جذب سرمایه دانشی به ایران توانستیم این رشته را پیشنهاد دهیم. دانشگاه اولی که رشته را پیشنهاد می‌دهد باید سرفصل‌های آن را هم توصیف و تعریف کند. ما موفق شدیم نهایتاً ظرف مدت یک سال و نیم، این رشته را راه بیندازیم، چون همه‌چیز آن تعریف شده بود. اکنون برخی نفرات برتر کنکور سراسری در مقطع کارشناسی‌ارشد، انتخاب اول‌شان دانشگاه خاتم است.

در بحث چارچوب جهانی مهارت‌های اصلی برای کار و زندگی می‌توان به موضوعات ذیل اشاره کرد: مهارت‌های اجتماعی و هیجانی، مهارت‌های شناختی و فراشناختی، مهارت‌های اساسی برای مشاغل سبز و مهارت‌های پایه‌ای دیجیتالی که نتیجه آن‌ها اشتغال‌زایی، مدیریت مشاغل، استفاده از فناوری دیجیتالی، دستیابی به اهداف زندگی و کمک به رفاه است و هرکدام به نوبه خود در این چارچوب نقش‌آفرینی می‌کنند.

رئیس انجمن مدیریت ایران در پایان نقش دولت در توسعه مهارت‌ها را بررسی و این عامل را شامل موارد زیر برشمرد: گنجاندن سواد دیجیتالی در همه برنامه‌های آموزشی، تقویت یادگیری مداوم برای مهارت‌های جدید، به‌روزرسانی مهارت‌های کارفرمایان برای کمک به مدیریت سرمایه انسانی و انطباق آن‌ها با سامانه‌های دیجیتالی و آموزش مهارت‌های تخصصی برای پاسخ‌گویی به نیازهای متخصصان فناوری اطلاعات در تمام صنایع ضمن پذیرش فناوری‌های دیجیتالی، گسترش استخر استعدادها، انعطاف‌پذیری بیشتر درمورد چگونگی بهبود مهارت‌ها و اعتباربخشیدن به یادگیری توسط افراد، توجه به صلاحیت تأمین‌کنندگان فناوری اطلاعات برای آموزش مهارت‌های خاص و توجه به استانداردها و مدل‌های شایستگی و کیفیت تأمین‌کنندگان فناوری اطلاعات.

در پایان حکیم ابوالقاسم فردوسی در این زمینه فرموده است:

بیاموز و بشنو ز هر دانشی

بیابی ز هر دانشی رامشی

میاسای از آموختن یک زمان

ز دانش میفکن دل اندر گمان

در بخشی از این مراسم، دکتر برندن رئیس انجمن مدیریت دانش اتریش سخنرانی خود را با موضوع Knowledge Management in sustainable Relationships between countries انجام داد و موضوع‌هایی مانند: نقش داستان‌سرایی در توسعه ارتباطات دانشی، گلوگاه و سوءبرداشت‌ها در استقرار مدیریت دانش در سازمان‌های کشور، چالش‌ها و مسائل در شناسایی سرمایه دانشی نیز توسط اساتید این حوزه مورد بررسی و ارائه قرار گرفت. همچنین یک نشست تخصصی با عنوان "ارائه تجارب شرکت‌ها پیرامون سرمایه های دانشی" برگزار شد و پس از ارائه گزارش ششمین دوره جایزه مدیریت دانشی و قرائت بیانیه نهایی توسط دبیر علمی کنفرانس، جوایز این دوره به برگزیدگان اهدا گردید.